

INSTRUKS til sensorene for vurdering av eksamensbesvarelser ved hjemme- og skoleeksamen til autorisasjonsprøve i oversettelse

1 Innledning

Autorisasjonsprøven er todelt: hjemmeeksamen og skoleeksamen. Hjemmeeksamen består av en oversettelse av en allmenspråklig tekst fra norsk til fremmedspråk X (prøve 1) og/eller vice-versa (prøve 2). Under prøve 1 kan begge målformene i norsk forekomme. I tillegg kommer en refleksjonstekst, som skal skrives på samme målpråk som oversettelsen, dvs. på fremmedspråket X til prøve 1 og på norsk til prøve 2. Det stilles visse formelle krav til skrivning av refleksjonsteksten, se informasjon om hjemmeeksamen til kandidaten under <https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprøve-i-oversettelse/>. Skoleeksamen består av tre oversettelser fra norsk til fremmedspråket (prøve 1) og/eller vice-versa (prøve 2). Under prøve 1 kan begge målformene i norsk forekomme. Hver av de tre fagspråklige oversettelser må bestås. <https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprøve-i-oversettelse/>

2 translation brief og dens betydning for vurderingen

Kriteriene for vurderingen av oversettelsene tar utgangspunkt i at oversettelsesarbeidet skal utføres i overensstemmelse med et tenkt oppdrag (*translation brief*). Oppdraget gir opplysninger om hvilket formål oversettelsen skal oppfylle og hvilken målgruppe den er innrettet mot, jfr. House (2015: 60)¹:

[...] it is obvious that the specific purpose for which a 'translation' is required, i.e. the specific brief a translator is given, will determine whether a translation or an *overt* version should be aimed at.

For samtlige eksamenstekster gis disse opplysningene i eget felt plassert over selve kildeteksten. Her opplyses det også om hvor teksten er tatt fra. Ved vurderingen skal det derfor tas hensyn til i hvilken grad disse opplysningene er tatt til følge i oversettelsesarbeidet. Dersom det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til disse opplysningene, skal dette vurderes som angitt i vurderingsmatrisen.

Hovedregelen er at det skal være innholdsmessig samsvar mellom kildeteksten og målteksten. Budskapet skal formidles i pakt med gjeldende språkbruksregler og sjangerkonvensjoner i målpråket. Det kan i noen tilfeller være nødvendig med eksplisitering for målgruppen. Eksplisitering fører da til at oversettelsen inneholder mer (semantisk/pragmatisk) informasjon enn kildeteksten for å få mottaker til å forstå hva enkelte enheter i kildeteksten dreier seg om.

Merknad: Markering av utelatelser i kildeteksten, som regel i hakeparentes, skal gjengis i målteksten.

3. Andre vurderingskrav

Hele eksamensoppgaven skal besvares, dvs. hele teksten skal oversettes. Utelatelser av større deler av kildeteksten (setninger/ hele avsnitt) betyr at kandidaten ikke har svart på hele eksamensoppgaven. Dette fører til IKKE BESTÅTT. OBS! Oversettelsesstrategiske valg, som er motivert av oversettelsesoppdraget, som innebærer utelatelser av mindre syntaktiske og/eller semantiske enheter, er unntatt fra denne bestemmelsen. Se nærmere forklaring i vurderingsmatrisen.

Ved vurderingen av **skoleeksamen** skal det tas hensyn til at oversettelsene er produsert med medbrakte ordbøker/orclister **og med tilgang til internettbaserte søkemuligheter**, jfr. § 1.4 i Utfyllende bestemmelser <https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprøve-i-oversettelse/forskrift-for-autorisasjonsprøve/utfyllende-bestemmelser/>

Sensurvedtaket til hjemmeeksamen fattes på grunnlag av både oversettelsen og refleksjonsteksten. Hver av delene må bestås for å oppnå samlet karakter BESTÅTT på hjemmeeksamen.

Sensurvedtaket til skoleeksamen fattes på grunnlag av vurdering av de tre innleverte besvarelsene. Hver av de tre besvarelsene må bestås.

Styringsutvalget for autorisasjonsprøven i oversettelse (SAP)
Bergen, versjon 30.03.2022

¹ *Translation Quality Assessment. Past and present.* London/New York: Routledge.